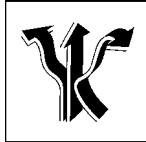

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ВОЄННА ПСИХОЛОГІЯ”
(для спеціалістів)**

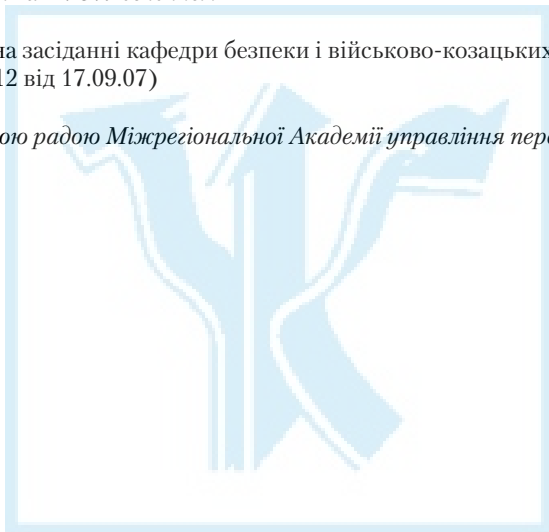
МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентами кафедри безпеки і військово-козацьких дисциплін
А. М. Сипливим та М. О. Левченком

Затверджено на засіданні кафедри безпеки і військово-козацьких дисциплін
(протокол № 12 від 17.09.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Сипливий А. М., Левченко М. О. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Воєнна психологія” (для спеціалістів) — К.: МАУП, 2008 — 39 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, методичні рекомендації до семінарського заняття, зміст самостійної роботи, методичне забезпечення роботи студентів, вказівки до написання реферату, збірник тестів для здійснення поточного контролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації.

Самостійна робота студента є основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Індивідуально-консультативна робота — це форма організації навчальної роботи викладача зі студентами, яка здійснюється шляхом створення необхідних умов для виявлення і розвитку індивідуальних особливостей студента.

Індивідуально-консультативна робота здійснюється з метою посилення мотивації студентів до пізнавальної діяльності та спрямування її в необхідне русло.

Мета цих методичних рекомендацій — визначити вимоги та умови, необхідні для організації самостійної навчальної та наукової праці студентів. Вони спрямовані на виконання таких завдань:

- створення передумов для впровадження єдиного підходу викладачів до організації самостійної роботи студентів та індивідуально-консультативної роботи;
- створення організаційно-методичних засад щодо розвинення у студентів мотивації до навчання;
- сприяння формуванню у студентів навичок самостійної навчальної, науково-дослідної та практичної роботи;
- сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців;
- створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості студента;
- сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Самостійна робота студентів з дисципліни становить не менше 51 % часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Зміст самостійної роботи студента з даної дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ВОЄННА ПСИХОЛОГІЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Годин
	Змістовий модуль I. Наукові основи професійної психології	
1	Психологія як наука і практична діяльність	3
2	Предмет вивчення воєнної психології	3
3	Психологія військової діяльності і її морально-психологічне забезпечення	4
4	Військовий колектив: дисципліна, міжособистісні відносини, конфлікти	4
5	Психологічна профілактика і реабілітація у військах	4
	Змістовий модуль II. Воєнна психологія як галузь науки	
6	Психологія сучасного бою. Бойові психотравми	4
7	Військова психологія в системі наукового знання	4
8	Професійна взаємодія як чинник професійного розвитку психолога	4
9	Психологія ведення переговорів з терористами	4
10	Дослідження психологічних явищ і закономірностей війни і бою	4
11	Основні схеми функціонування психолога в бойовій обстановці	4
	Змістовий модуль III. Зміст і особливості професійної діяльності психолога у мирний час	
12	Воєнна психологія в аспекті підготовки молоді до військової служби	4
13	Організація і ведення психологічної роботи серед допризовної молоді в мирний час	4
14	Структура психологічної роботи з допризовною молоддю і основні принципи її організації і проведення	4
Разом годин: 54		

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЗМІСТУ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основним завданням для студентів у поглибленні знань при проведенні самостійної роботи є відпрацювання необхідних тем дисципліни, викладених у даних методичних рекомендаціях.

Відповідно до переліку додаткової літератури необхідно включати не тільки основні підручники і навчальні посібники, а також нові видання. У міру виходу нової навчальної літератури, зокрема у видавництві МАУП, і надходження її до бібліотеки Академії необхідно оновлювати список рекомендованої літератури шляхом внесення змін і доповнень до робочої програми.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Активна самостійна робота студентів можлива лише за наявності серйозної та стійкої мотивації. Найпотужніший мотивуючий фактор – підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності. Активізують самостійну роботу також такі фактори:

1. Корисність роботи, що виконується.
2. Участь студентів у творчій діяльності
3. Інтенсивна педагогіка, що передбачає введення у навчальний процес активних методів навчання.
4. Використання мотивуючих факторів контролю знань (накопичувальна система оцінювання знань, рейтинг).
5. Індивідуалізація завдань, які виконуються в аудиторії та в позааудиторний час, постійне їх оновлення.
6. Особистість викладача. Викладач може бути прикладом для студента як професіонал і творча особистість.

Основне завдання організації самостійної роботи – навчити студентів свідомо та самостійно працювати спочатку з навчальним матеріалом, а потім з науковою інформацією, закласти основи самоорганізації та самовиховання, сформувані вміння та навички постійно підвищувати свою кваліфікацію.

При вивченні кожної дисципліни організація самостійної роботи студентів являє собою єдність трьох взаємопов'язаних форм:

1. Аудиторна самостійна робота.
2. Позааудиторна пошуково-аналітична робота.
3. Творча наукова робота.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“ВОЄННА ПСИХОЛОГІЯ”

Змістовий модуль I. Наукові основи професійної психології

Тема 1. Психологія як наука і практична діяльність

1. Основні терміни і поняття психології.
2. Види діяльності психологів.
3. Наукові напрями і галузі психології.
4. Галузі психології.
5. Наукові школи і напрями в психології.
6. Основні сфери і завдання діяльності психологів.
7. Організаційне оформлення практичної психології в нашій країні.
8. Основні сфери діяльності практичних психологів.
9. Форми професійної взаємодії психологів.

Література: основна [1; 10; 13; 16; 19; 32; 36; 39; 41; 49–51; 54; 55];
додаткова [7; 9; 10; 13; 18; 19; 24; 30; 34]

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні терміни і поняття психології.
2. Основні види діяльності психологів.
3. Розкрийте наукові напрями і галузі психології.
4. Які Ви знаєте наукові напрями і галузі психології?
5. Які Ви знаєте форми професійної взаємодії психологів?

Теми рефератів

1. Наукові напрями і галузі психології.
2. Наукові школи і напрями в психології.
3. Основні сфери діяльності практичних психологів.

Тема 2. Предмет вивчення воєнної психології

1. Індивідуальність, особа, діяльність. Воєнна діяльність.
2. Зміни, що відбуваються з людиною в умовах загрози для її життя.
3. Стратегії поведінки, які вибирає людина під час бойових дій.

4. Зберігання психічного здоров'я військовослужбовців в умовах бойового стресу та в екстремальних ситуаціях.
5. Соціально-психологічні засоби підвищення ефективності бойової підготовки військ в мирний та воєнний періоди.
Література: основна [1; 5; 6; 10; 17; 19; 22; 25; 32; 33; 48; 49; 51; 54; 55];
додаткова [15; 16; 23; 25; 29]

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте поняття “індивідуальність, особа, діяльність. Воєнна діяльність”.
2. Зміни, що відбуваються з людиною в умовах загрози для її життя.
3. Стратегії поведінки, які вибирає людина під час бойових дій.
4. Як зберегти психічне здоров'я військовослужбовців в умовах бойового стресу та в екстремальних ситуаціях?
5. Соціально-психологічні засоби підвищення ефективності бойової підготовки військ в мирний та воєнний періоди.

Теми рефератів

1. Стратегії поведінки, які вибирає людина під час бойових дій.
2. Зберігання психічного здоров'я військовослужбовців в умовах бойового стресу та в екстремальних ситуаціях.
3. Соціально-психологічні засоби підвищення ефективності бойової підготовки військ в мирний та воєнний періоди.

Тема 3. Психологія військової діяльності і її морально-психологічне забезпечення

1. Психологічні особливості військової діяльності.
2. Адаптація до умов військової діяльності.
3. Психологічне забезпечення бойової підготовки.
4. Шляхи підвищення ефективності морально-психологічної підготовки у військах.
5. Престиж армії: практичні основи організації реклами військової служби.

Література: основна [9; 10; 12; 16; 19; 29; 31; 32; 36; 46; 49; 51];
додаткова [1; 4; 6; 7; 15; 18; 22]

Питання для самоконтролю

1. Назвіть психологічні особливості військової діяльності.
2. Що таке адаптація до умов військової діяльності?
3. Психологічне забезпечення під час бойової підготовки.
4. Шляхи підвищення ефективності морально-психологічної підготовки у військах.
5. Престиж армії: практичні основи організації реклами військової служби.

Теми рефератів

1. Психологічні особливості військової діяльності.
2. Адаптація до умов військової діяльності.
3. Психологічне забезпечення під час бойової підготовки.

Тема 4. Військовий колектив: дисципліна, міжособистісні відносини, конфлікти

1. Психологія військового колективу.
2. Психологічна характеристика взаємин у військовому колективі.
3. Конфлікти у військових колективах і шляхи їх дозволу.
4. Вивчення і формування згуртованості в малих військових колективах.
5. Психологічні особливості професійної діяльності військово-службовців-жінок.
6. Психологія військової дисципліни.
7. Діяльність органів військового управління щодо підтримки і зміцнення військової дисципліни.
8. Соціально-психологічна профілактика нестатутних взаємин.

Література: основна [1; 10; 15; 21; 22; 28–30; 32; 36; 45; 49; 51; 53];
додаткова [4; 6; 7; 11; 14; 16; 17; 23; 25; 26]

Питання для самоконтролю

1. Що таке психологія військового колективу?
2. Розкрийте поняття “психологічна характеристика взаємин у військовому колективі”.
3. Конфлікти у військових колективах і шляхи їх усунення.
4. Вивчення і формування згуртованості в малих військових колективах.
5. Психологічні особливості професійної діяльності військово-службовців.

Теми рефератів

1. Вивчення і формування згуртованості в малих військових колективах.
2. Психологічні особливості професійної діяльності військово-службовців-жінок.
3. Діяльність органів військового управління щодо підтримки і зміцнення військової дисципліни.

Тема 5. Психологічна профілактика і реабілітація у військах

1. Організація психогієни і психопрофілактики в Збройних Силах України.
2. Психологічні особливості поведінки військовослужбовців і їх профілактика.
3. Рекомендації по роботі з військовослужбовцями, що переживають стресові і кризові ситуації.
4. Групова психотерапія військовослужбовців.
5. Методи психічної саморегуляції військовослужбовців.

Література: основна [9; 10; 15; 17; 19; 22; 28–30; 32; 49];
додаткова [6; 13; 18; 22]

Питання для самоконтролю

1. Як організувати психогієну і психопрофілактику в Збройних Силах України ?
2. Психологічні особливості поведінки військовослужбовців і їх профілактика.
3. Надайте рекомендації по роботі з військовослужбовцями, що переживають стресові і кризові ситуації.
4. Групова психотерапія військовослужбовців.
5. Методи психічної саморегуляції військовослужбовців.

Теми рефератів

1. Рекомендації по роботі з військовослужбовцями, що переживають стресові і кризові ситуації.
2. Групова психотерапія військовослужбовців.
3. Методи психічної саморегуляції військовослужбовців.

Змістовий модуль II. Воєнна психологія як галузь науки

Тема 6. Психологія сучасного бою. Бойові психотравми

1. Сучасний бій і його вплив на психіку воїнів.

2. Психологічні особливості бойових дій у різних видах і умовах бою.
3. Бойовий стрес і його психологічні наслідки.
4. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці.

Література: основна [10; 15; 17; 22; 34; 49; 51];
додаткова [7; 13; 20; 27; 28]

Питання для самоконтролю

1. Що таке сучасний бій і його вплив на психіку воїнів?
2. Психологічні особливості бойових дій у різних видах і умовах бою.
3. Бойовий стрес і його психологічні наслідки.
4. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці.

Теми рефератів

1. Сучасний бій і його вплив на психіку воїнів.
2. Психологічні особливості бойових дій у різних видах і умовах бою.
3. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці.

Тема 7. Військова психологія в системі наукового знання

1. Об'єкт і предмет воєнної психології.
2. Місце воєнної психології в системі наукового знання.
3. Методи воєнної психології.
4. Завдання воєнної психології.

Література: основна [10; 18; 30; 32; 49; 51];
додаткова [7–10; 14; 18; 20; 30]

Питання для самоконтролю

1. Що таке сучасний бій і його вплив на психіку воїнів?
2. Назвіть психологічні особливості бойових дій у різних видах і умовах бою.
3. Розкрийте поняття “бойовий стрес і його психологічні наслідки”.
4. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці.

5. Розкрийте поняття “професійна взаємодія як чинник професійного розвитку психолога”.

Теми рефератів

1. Об’єкт і предмет воєнної психології.
2. Місце воєнної психології в системі наукового знання.
3. Методи воєнної психології.

Тема 8. Професійна взаємодія як чинник професійного розвитку психолога

1. Наукові організації і професійні співтовариства психологів в Україні і за кордоном.
2. Воєнно-психологічне співтовариство України.

Література: основна [10; 13; 16; 19; 32; 49; 51];
додаткова [7; 13; 18; 34]

Питання для самоконтролю

1. Як проводить наукова організація роботу щодо професійного співтовариства психологів в Україні і за кордоном.
2. Розкрийте поняття “воєнно-психологічне співтовариство України”.
3. Розкрийте поняття “професійна взаємодія як чинник професійного розвитку психолога”.
4. Бойовий стрес і його психологічні наслідки
5. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці

Теми рефератів

1. Воєнно-психологічне співтовариство України.
2. Професійна взаємодія як чинник професійного розвитку психолога.
3. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці.

Тема 9. Психологія ведення переговорів з терористами

1. Наукові організації і професійні співтовариства психологів в Україні і за кордоном.
2. Цілі, завдання і умови ведення переговорів з терористами.
3. Організаційні основи ведення переговорів із злочинцями.

4. Психологічні основи ефективного ведення переговорів з терористами.

Література: основна [10; 14; 15; 22; 36; 42; 43; 51];
додаткова [7; 31]

Питання для самоконтролю

1. Професійні співтовариства психологів в Україні і за кордоном.
2. Цілі, завдання і умови ведення переговорів з терористами.
3. Організаційні основи ведення переговорів із злочинцями.
4. Психологічні основи ефективного ведення переговорів з терористами.

Теми рефератів

1. Організаційні основи ведення переговорів із злочинцями.
2. Психологічні основи ефективного ведення переговорів з терористами.

Тема 10. Дослідження психологічних явищ і закономірностей війни і бою

1. Виявлення характеру впливу бою на психіку і особу воїна.
2. Вивчення соціально-психологічних явищ війни і бою.
3. Пізнання психологічних особливостей управлінської діяльності в бойовій зупинці.
4. Психологічне обґрунтування тактики, оперативного мистецтва і стратегії.
5. Психологічне обґрунтування цілей, принципів і методів бойової підготовки військ.
6. Розробка теорії і технологій психологічної підготовки військовослужбовців до бойових дій.
7. Обґрунтування завдань і способів психологічного супроводу бойових дій.

Література: основна [10; 12; 15; 17; 19; 20; 25; 28; 34; 36; 38; 40; 42; 44; 45; 53];
додаткова [14; 18]

Питання для самоконтролю

1. Виявіть характер впливу бою на психіку і особу воїна.
2. Вивчення соціально-психологічних явищ війни і бою.
3. Пізнання психологічних особливостей управлінської діяльності в бойовій зупинці.

4. Психологічне обґрунтування тактики, оперативного мистецтва і стратегії.
5. Психологічне обґрунтування цілей, принципів і методів бойової підготовки військ.

Тема рефератів

1. Пізнання психологічних особливостей управлінської діяльності в бойовій зупинці.
2. Психологічне обґрунтування тактики, оперативного мистецтва і стратегії.
3. Психологічне обґрунтування цілей, принципів і методів бойової підготовки військ.

Тема 11. Основні схеми функціонування психолога в бойовій обстановці

1. Роль і місце військового психолога в бойовій обстановці.
2. Функції психолога полку в бойовій обстановці.
3. Обов'язки військового психолога на різних етапах бойових дій.
4. Професійно важливі якості особи військового психолога.

Література: основна [7; 10; 12; 14; 17; 19; 20; 25; 40; 44; 51; 55];
додаткова [9; 18]

Питання для самоконтролю

1. Яка роль і місце військового психолога в бойовій обстановці?
2. Які функції психолога полку в бойовій обстановці?
3. Назвіть обов'язки військового психолога на різних етапах бойових дій.
4. Професійно важливі якості особи військового психолога.

Тема рефератів

1. Роль і місце військового психолога в бойовій обстановці.
2. Професійно важливі якості особи військового психолога.

Змістовий модуль III. Зміст і особливості професійної діяльності психолога у мирний час

Тема 12. Воєнна психологія в аспекті підготовки молоді до військової служби

1. Закон України "Про Збройні Сили України".
2. Психологічна характеристика військової служби та військового колективу.

3. Психологічна підготовка до служби у Збройних Силах України.
4. Способи та методи вивчення власної психологічної готовності до військової служби.
5. Методи вдосконалення психологічної готовності до служби в армії.

Література: основна [1; 9; 10; 29; 30; 32; 49; 51];
додаткова [1; 4; 7]

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте і дайте трактування Закону України “Про Збройні Сили України”.
2. Дайте психологічну характеристику військової служби та військового колективу.
3. Шляхи психологічної підготовки до служби у Збройних Силах України.
4. Способи та методи вивчення власної психологічної готовності до військової служби.
5. Які Ви знаєте методи вдосконалення психологічної готовності до служби в армії.

Теми рефератів

1. Психологічна характеристика військової служби та військового колективу.
2. Психологічна підготовка до служби у Збройних Силах України.
3. Способи та методи вивчення власної психологічної готовності до військової служби.

Тема 13. Організація і ведення психологічної роботи серед допризовної молоді в мирний час

1. Психологічна робота в Збройних Силах України. Зміст і методи діяльності психологів військових частин у мирний час.
2. Суть психологічної роботи в Збройних Силах України.
3. Завдання і особливості професійної діяльності психолога.
4. Основні види професійної діяльності психолога.
5. Професійно-етичні норми діяльності військового психолога.
6. Вітчизняний і зарубіжний досвід підготовки психологів.

7. Професійне вдосконалення психологів після закінчення вищого навчального закладу.

Література: основна [1; 10; 26; 29–33; 49; 51];
додаткова [1; 4–6]

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте суть психологічної роботи у Збройних Силах України.
2. Яке завдання і особливості професійної діяльності психолога.
3. Назвіть основні види професійної діяльності психолога.
4. Професійно-етичні норми діяльності військового психолога.
5. Вітчизняний і зарубіжний досвід підготовки психологів.
6. Професійне вдосконалення психологів після закінчення вищого навчального закладу.

Теми рефератів

1. Психологічна робота в Збройних Силах України. Зміст і методи діяльності психологів військових частин у мирний час.
2. Професійно-етичні норми діяльності військового психолога.
3. Суть психологічної роботи в Збройних Силах України.

Тема 14. Структура психологічної роботи з допризовною молоддю і основні принципи її організації і проведення

1. Методи системно-ситуативного аналізу діяльності психолога.
2. Структура психологічної роботи.
3. Основні принципи організації психологічної роботи воєнного психолога.
4. Правові і організаційно-методичні аспекти проведення психологічної роботи.

Література: основна [10; 29; 33; 49; 51];
додаткова [1; 4–6]

Питання для самоконтролю

1. Методи системно-ситуативного аналізу діяльності психолога.
2. Структура психологічної роботи.
3. Основні принципи організації психологічної роботи воєнного психолога.
4. Правові і організаційно-методичні аспекти проведення психологічної роботи.

5. Назвіть методи психологічної роботи з допризовною молоддю

Теми рефератів

1. Основні принципи організації психологічної роботи воєнного психолога.
2. Правові і організаційно-методичні аспекти проведення психологічної роботи.

**ЗБІРНИК ТЕСТІВ
ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ**

Варіант 1

1. Керівництво службою психологічного забезпеченні полягає у:

- а) забезпеченні своєчасного планування, правильної її організації, виконанні вимог нормативно-правових документів;
- б) особистій участі керівників усіх рівнів у впровадженні заходів психологічного забезпечення;
- в) складанні планів та звітної документації невідповідним структурам.

2. Завданнями системи психологічного забезпечення є: _____

(вказати не менше трьох причин)

3. Система психологічного забезпечення складається з таких напрямів:

(вказати не менше трьох причин)

4. Завданнями професійно-психологічного відбору кандидатів на службу є:

- а) правильно орієнтуватися у планово-фінансових показниках охоронцями;

- б) участь у комплектуванні підрозділів з урахуванням психологічної сумісності;
- в) виявлення осіб з нервово-психічною нестійкістю.

5. Основними завданнями психологічного забезпечення службової діяльності є:

- а) психологічний аналіз причин та умов виникнення психологічних травм, підготовка пропозицій до методичних рекомендацій щодо їх попередження;
- б) психолого-педагогічний супровід навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та навчальних підрозділах початкової підготовки працівників;
- в) участь у фундаментальних і прикладних наукових дослідженнях з проблем психологічного забезпечення.

6. Профорієнтаційне консультування, здійснюване під час проведення ознайомчої бесіди з особою, яка виявила бажання проходити військову службу на контрактній основі, передбачає:

- а) проведення роз'яснювальної роботи з соціальної значущості рятувальної діяльності, її змісту та завдань, відповідальності, яка покладається на працівників, і вимог, що ставляться до їх дисциплінованості, рівня загальної та фізичної підготовки;
- б) проведення роз'яснювальної роботи з працівником охоронної структури після звільнення з роботи;
- в) доведення до відома кандидата інформації про наявність труднощів, із якими пов'язане проходження служби.

7. Завданнями науково-методичного забезпечення заходів професійно-психологічного відбору є:

- а) аналіз і прогнозування динаміки професійно важливих індивідуально-психологічних якостей кандидатів на службу та навчання;
- б) обґрунтування перспектив розвитку професійно-психологічного відбору кандидатів на службу охорони та навчання до структурних підрозділів державної служби України;
- в) підготовка навчальної програми та робочих планів з охоронної діяльності.

8. Керівництво службою психологічного забезпечення полягає:

- а) у забезпеченні своєчасного планування, правильної її організації, виконанні вимог нормативно-правових документів;
- б) у складанні планів та звітної документації непідзвітним структурам;
- в) у особистій участі керівників усіх рівнів у впровадженні заходів психологічного забезпечення.

9. Головним завданням профорієнтаційної роботи є сприяння підвищенню ефективності проходження військової служби через поліпшення якості кадрового забезпечення підрозділів у співробітництві з населенням і за його підтримки шляхом:

- а) набуття навичок і уявлення про службову діяльність військово-службовця у структурних підрозділах;
- б) формування у громадян об'єктивного уявлення про службу охорони та усвідомленої мотивації до навчання у вищих навчальних закладах з метою оволодіння певною професією (спеціальністю) і подальшої служби в системі охорони;
- в) уміння працівником користуватись засобами охорони.

10. Завданнями науково-методичного забезпечення заходів професійно-психологічного відбору є:

- а) підготовка науково-методичної документації для охоронця;
- б) розробка теоретичних основ організації і проведення професійно-психологічного відбору, а також методів і форм професійної орієнтації;
- в) визначення переліку посад, для яких є обов'язковим професійно-психологічний відбір.

11. В основу профорієнтаційної роботи з населенням щодо можливостей військової служби і навчання у військових навчальних закладах України покладено такі принципи:

- а) обов'язковість проходження професійно-психологічного відбору;
- б) вивчення та вміння застосовувати посадові інструкції;
- в) добровільність отримання профорієнтаційних послуг на гарантованому державному рівні.

12. Психологічна підготовка – це:

- а) наука щодо охоронної діяльності та професійного спрямування працівників з надання охорони підприємницькій діяльності;

- б) дисципліна, яка вивчає закономірності охоронної діяльності працівників;
- в) комплекс заходів, спрямованих на формування та підтримку у працівників професійно важливих психологічних і морально-ділових якостей, внутрішнього самоконтролю під час конфліктних ситуацій, комунікативної культури, психологічної готовності до професійної діяльності в екстремальних ситуаціях, позитивної мотивації на дотримання правил особистої безпеки.

13. Основними завданнями психологічного забезпечення службової діяльності є:

- а) забезпечення належного психологічного рівня підготовки військовослужбовців;
- б) надання допомоги керівникам усіх рівнів у створенні ефективної системи забезпечення психологічної надійності особового складу;
- в) сприяння поліпшенню кадрового потенціалу військових підрозділів шляхом професійної орієнтації кандидатів на службу і навчання у вищих навчальних закладах України та їх професійно-психологічного відбору на підставі вивчення комплексу знань, умінь і особистісних якостей, систем потреб та мотивації, необхідних для виконання професійної діяльності.

14. В основу профорієнтаційної роботи з населенням щодо можливостей проходження військової служби і навчання в навчальних закладах України покладено такі принципи:

- а) конфіденційність висновків професійних консультацій і професійно-психологічного відбору, додержання норм професійної етики;
- б) дієвий підхід до визначення професійної придатності;
- в) знання своїх службових обов'язків як керівника.

15. Завданнями професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу та навчання є:

- а) правильно орієнтуватися у планово-фінансових показниках військової частини;
- б) визначення психологічної придатності громадян, які є кандидатами на службу та навчання;
- в) забезпечення раціонального розподілу громадян, які є кандидатами на службу, за профілями підготовки і відповідними посадами.

Варіант 2

1. Завданнями науково-методичного забезпечення заходів професійно-психологічного відбору є:

- а) аналіз і прогнозування динаміки професійно важливих індивідуально-психологічних якостей кандидатів на військову службу та навчання;
- б) обґрунтування перспектив розвитку професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу та навчання до структурних підрозділів Збройних Сил України;
- в) підготовка навчальної програми та робочих планів з забезпечення бойової готовності військ.

2. Психологічна підготовка – це:

- а) наука щодо охоронної діяльності та професійного спрямування працівників з надання охорони підприємницькій діяльності;
- б) дисципліна, яка вивчає закономірності охоронної діяльності працівників;
- в) комплекс заходів, спрямованих на формування та підтримку у працівників професійно важливих психологічних і морально-ділових якостей, внутрішнього самоконтролю під час конфліктних ситуацій, комунікативної культури, психологічної готовності до професійної діяльності в екстремальних ситуаціях, позитивної мотивації на дотримання правил особистої безпеки.

3. Головним завданням профорієнтаційної роботи є сприяння підвищенню ефективності проходження військової служби через поліпшення якості кадрового забезпечення підрозділів у співробітництві з населенням і за його підтримки шляхом:

- а) набуття навичок і уявлення про службову діяльність військовослужбовців у структурних підрозділах військової частини;
- б) формування у громадян об'єктивного уявлення про військову службу та усвідомленої мотивації до навчання у вищих навчальних закладах з метою оволодіння військовою професією (спеціальністю) і подальшого проходження військової служби.
- в) уміння військовослужбовця користуватись довіреною зброєю.

4. Керівництво службою психологічного забезпечення полягає:

- а) у забезпеченні своєчасного планування, правильної її організації, виконанні вимог нормативно-правових документів;

- б) у особистій участі керівників усіх рівнів у впровадженні заходів психологічного забезпечення;
- в) у складанні планів та звітної документації невідповідним структурам.

5. В основу профорієнтаційної роботи з населенням щодо можливостей служби у воєнних структурах і навчання в навчальних закладах України покладено такі принципи:

- а) обов'язковість проходження професійно-психологічного відбору;
- б) вивчення та вміння застосовувати посадові інструкції;
- в) добровільність отримання профорієнтаційних послуг на гарантованому державному рівні.

6. Завданнями професійно-психологічного відбору кандидатів на службу та навчання є:

- а) правильно орієнтуватися у планово-фінансових показниках воєнних формувань;
- б) визначення психологічної придатності громадян, які є кандидатами на службу та навчання;
- в) забезпечення раціонального розподілу громадян, які є кандидатами на службу, за профілями підготовки і відповідними посадами.

7. Профорієнтаційне консультування здійснюється під час проведення ознайомчої бесіди з особою, яка виявила бажання проходити службу або навчатися у вищих навчальних закладах ЗС України і передбачає:

- а) проведення роз'яснювальної роботи з соціальної значущості рятувальної діяльності, її змісту та завдань, відповідальності, яка покладається на військовослужбовців, і вимог, що ставляться до їх дисциплінованості, рівня загальної та фізичної підготовки;
- б) проведення роз'яснювальної роботи з військовослужбовцями після звільнення з служби;
- в) доведення до відома кандидата інформації про наявність труднощів, із якими пов'язане проходження служби.

8. Основними завданнями психологічного забезпечення службової діяльності є:

- а) забезпечення належного психологічного рівня підготовки молоді до військової служби;

- б) надання допомоги керівникам усіх рівнів у створенні ефективної системи забезпечення психологічної надійності особового складу;
- в) сприяння поліпшенню кадрового потенціалу військових підрозділів шляхом професійної орієнтації кандидатів на службу і навчання у вищих навчальних закладах України та їх професійно-психологічного відбору на підставі вивчення комплексу знань, умінь і особистісних якостей, систем потреб та мотивації, необхідних для виконання професійної діяльності.

9. Керівництво службою психологічного забезпечення полягає:

- а) у забезпеченні своєчасного планування, правильної її організації, виконанні вимог нормативно-правових документів;
- б) у складанні планів та звітної документації непідзвітним структурам;
- в) у особистій участі керівників усіх рівнів у впровадженні заходів психологічного забезпечення.

10. Основними завданнями психологічного забезпечення службової діяльності є:

- а) психологічний аналіз причин та умов виникнення психологічних травм, підготовка пропозицій до методичних рекомендацій щодо їх попередження;
- б) психолого-педагогічний супровід навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та навчальних підрозділах початкової підготовки працівників;
- в) участь у фундаментальних і прикладних наукових дослідженнях з проблем психологічного забезпечення.

11. В основу профорієнтаційної роботи з населенням щодо можливостей проходження служби у військових структурах і навчання в навчальних закладах України покладено такі принципи:

- а) конфіденційність висновків професійних консультацій і професійно-психологічного відбору, додержання норм професійної етики;
- б) дієвий підхід до визначення професійної придатності;
- в) знання своїх службових обов'язків як військовослужбовця.

12. Завданнями системи психологічного забезпечення є: _____

(вказати не менше трьох причин)

13. Професійно-психологічна підготовка – це:

- а) цілеспрямований процес формування та розвитку особистісних якостей і властивостей працівника, які відповідали б вимогам професійної діяльності та забезпечували її ефективне виконання;
- б) дисципліна, яка вивчає закономірності природного явища щодо здійснення захисту Батьківщини;
- в) наука, яка дає навички до здійснення та оформлення наукової діяльності як спеціалісту з надання методичних вказівок по проходженню військової служби.

14. Завданнями професійно-психологічного відбору кандидатів на службу та навчання є:

- а) правильно орієнтуватися у планово-фінансових показниках воєнного підрозділу;
- б) участь у комплектуванні підрозділів з урахуванням психологічної сумісності;
- в) виявлення осіб з нервово-психічною нестійкістю.

15. Завданнями науково-методичного забезпечення заходів професійно-психологічного відбору є:

- а) підготовка науково-методичної документації для військових підрозділів;
- б) розробка теоретичних основ організації і проведення професійно-психологічного відбору, а також методів і форм професійної орієнтації;
- в) визначення переліку посад, для яких є обов'язковим професійно-психологічний відбір.

Варіант 3

1. Основними завданнями психологічного забезпечення службової діяльності є:

- а) психологічний аналіз причин та умов виникнення психологічних травм, підготовка пропозицій до методичних рекомендацій щодо їх попередження;

- б) психолого-педагогічний супровід навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та навчальних підрозділах початкової підготовки працівників;
- в) участь у фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях з проблем психологічного забезпечення.

2. Завданнями професійно-психологічного відбору кандидатів на службу та навчання є:

- а) правильно орієнтуватися у планово-фінансових показниках військового підрозділу;
- б) визначення психологічної придатності громадян, які є кандидатами на службу та навчання;
- в) забезпечення раціонального розподілу громадян, які є кандидатами на службу, за профілями підготовки і відповідними посадами.

3. Завданнями науково-методичного забезпечення заходів професійно-психологічного відбору є:

- а) підготовка науково-методичної документації для військового підрозділу;
- б) розробка теоретичних основ організації і проведення професійно-психологічного відбору, а також методів і форм професійної орієнтації;
- в) визначення переліку посад, для яких є обов'язковим професійно-психологічний відбір.

4. Завданнями системи психологічного забезпечення є: _____

(вказати не менше трьох причин)

5. Профорієнтаційне консультування здійснюється під час проведення ознайомчої бесіди з особою, яка виявила бажання працювати або навчатися у вищих навчальних закладах МНС України і передбачає:

- а) проведення роз'яснювальної роботи з соціальної значущості захисної діяльності, її змісту та завдань, відповідальності, яка покладається на військові підрозділи, і вимог, що ставляться до їх дисциплінованості, рівня загальної та фізичної підготовки;

- б) проведення роз'яснювальної роботи з військовослужбовцем після звільнення з роботи;
- в) доведення до відома кандидата інформації про наявність труднощів, із якими пов'язане проходження служби.

6. Професійно-психологічна підготовка – це:

- а) цілеспрямований процес формування та розвитку особистісних якостей і властивостей працівника, які відповідали б вимогам професійної діяльності та забезпечували її ефективне виконання;
- б) дисципліна, яка вивчає закономірності природного явища щодо здійснення захисту Батьківщини;
- в) наука, яка дає навички до здійснення та оформлення наукової діяльності як спеціалісту з надання методичних вказівок військової діяльності.

7. В основу профорієнтаційної роботи з населенням щодо можливостей служби у військових структурах і навчання в навчальних закладах України покладено такі принципи:

- а) конфіденційність висновків професійних консультацій і професійно-психологічного відбору, додержання норм професійної етики;
- б) дієвий підхід до визначення професійної придатності;
- в) знання своїх службових обов'язків як керівника.

8. В основу профорієнтаційної роботи з населенням щодо можливостей служби у військових структурах і навчання в навчальних закладах України покладено такі принципи:

- а) обов'язковість проходження професійно-психологічного відбору;
- б) вивчення та вміння застосовувати посадові інструкції;
- в) добровільність отримання профорієнтаційних послуг на гарантованому державному рівні.

9. Керівництво службою психологічного забезпечення полягає:

- а) у забезпеченні своєчасного планування, правильної її організації, виконанні вимог нормативно-правових документів;
- б) у особистій участі керівників усіх рівнів у впровадженні заходів психологічного забезпечення;
- в) у складанні планів та звітної документації непідзвітним структурам.

10. Завданнями професійно-психологічного відбору кандидатів на службу та навчання є:

- а) правильно орієнтуватися у планово-фінансових показниках військового підрозділу;
- б) участь у комплектуванні підрозділів з урахуванням психологічної сумісності;
- в) виявлення осіб з нервово-психічною нестійкістю.

11. Завданнями науково-методичного забезпечення заходів професійно-психологічного відбору є:

- а) аналіз і прогнозування динаміки професійно важливих індивідуально-психологічних якостей кандидатів на службу та навчання;
- б) обґрунтування перспектив розвитку професійно-психологічного відбору кандидатів на службу та навчання до структурних підрозділів ЗС України;
- в) підготовка навчальної програми та робочих планів з військової діяльності.

12. Основними завданнями психологічного забезпечення службової діяльності є:

- а) забезпечення належного психологічного рівня підготовки працівників;
- б) надання допомоги керівникам усіх рівнів у створенні ефективної системи забезпечення психологічної надійності особового складу;
- в) сприяння поліпшенню кадрового потенціалу груп військового спрямування шляхом професійної орієнтації кандидатів на службу і навчання у вищих навчальних закладах України та їх професійно-психологічного відбору на підставі вивчення комплексу знань, умінь і особистісних якостей, систем потреб та мотивації, необхідних для виконання професійної діяльності.

13. Керівництво службою психологічного забезпечення полягає:

- а) у забезпеченні своєчасного планування, правильної її організації, виконанні вимог нормативно-правових документів;
- б) у складанні планів та звітної документації невідомим структурам;
- в) в особистій участі керівників усіх рівнів у впровадженні заходів психологічного забезпечення.

14. Система психологічного забезпечення складається з таких напрямів:

(вказати не менше трьох причин)

15. Головним завданням профорієнтаційної роботи є сприяння підвищенню ефективності військової діяльності через поліпшення якості кадрового забезпечення військових структур у співробітництві з населенням і за його підтримки шляхом:

- а) набуття навичок і уявлення про службову діяльність підрозділів військових структур;
- б) формування у громадян об'єктивного уявлення про військову службу та усвідомленої мотивації до навчання у вищих навчальних закладах з метою оволодіння певною професією (спеціальністю) та подальшої служби в системі ЗС;
- в) уміння військовослужбовця користуватися зброєю.

ВІДПОВІДІ НА ТЕСТИ

Варіант 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
а, б	зак	зак	б, в	а, б, в	а, в	а, б	а, в	б	б, в	а, в	в	а, б, в	а, б	б, в

Відповідь на запитання 2

- збереження людського потенціалу, підтримка високого рівня професійної готовності військовослужбовців;
- якісне розв'язання професійних завдань та ефективне функціонування всієї правоохоронної системи;
- зведення до мінімуму шкоди від впливу на працівників небезпечних для життя та здоров'я психогенних факторів.

Відповідь до запитання 3

- професійний психологічний відбір;
- психологічний супровід проходження служби;
- професійно-психологічна підготовка;
- психологічна підтримка оперативно-службових заходів.

Варіант 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
а, б	в	б	а, б	а, в	а, в	а, в	а, б, в	а, в	а, б, в	а, б	зак	а	б, в	б, в

Відповідь на запитання 12

- збереження людського потенціалу, підтримка високого рівня професійної готовності військових підрозділів;
- якісне розв'язання професійних завдань та ефективне функціонування всієї правоохоронної системи;
- зведення до мінімуму шкоди від впливу на працівників небезпечних для життя та здоров'я психогенних факторів.

Варіант 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
а, б, в	б, в	б, в	зак	а, б	а	а, б	а, в	а, б	а, в	а, б	а, б, в	а, в	зак	б

Відповідь на запитання 4

- збереження людського потенціалу, підтримка високого рівня професійної готовності військових підрозділів;
- якісне розв'язання професійних завдань та ефективне функціонування всієї правоохоронної системи;
- зведення до мінімуму шкоди від впливу на військових небезпечних для життя та здоров'я психогенних факторів.

Відповідь на запитання 14

- професійний психологічний відбір;
- психологічний супровід проходження служби;
- професійно-психологічна підготовка;
- психологічна підтримка оперативно-службових заходів.

ВКАЗИВКИ ДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Під час виконання контрольної роботи студенти закріплюють теоретичні знання з дисципліни “Воєнна психологія”. Ступінь оволодіння теоретичними знаннями студенти доводять розв'язанням практичних завдань.

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми з відповідної дисципліни і виконуватися студентом

після вибору ним тієї чи іншої теми (завдання). Виходячи зі специфіки навчальних дисциплін, контрольна робота виконується у формі реферату або контрольного завдання (в якому розв'язується конкретна аналітична ситуація). В окремих випадках не виключається поєднання вказаних двох форм контрольної роботи.

Контрольна робота у формі завдання з відповідної навчальної дисципліни є логічно сформульованим і поставленим в проблемному плані конкретним науковим завданням, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Незважаючи на різноманітність контрольних завдань, обумовлених специфікою відповідних навчальних дисциплін, алгоритм їх виконання включає:

- 1) уточнення завдання, виявлення необхідних джерел для роботи над ним;
- 2) виявлення тенденцій розвитку процесів, що впливають із завдання, їх теоретичне обґрунтування та оцінка;
- 3) здійснення конкретного вирішення завдання (власний варіант), його пояснення та інтерпретація;
- 4) формулювання висновків з викладанням прогнозу розвитку процесу (явища) в перспективі.

Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена логічно та технічно правильно оформлена. Робота пишеться чітким і розбірливим почерком, допускається також друкований або комп'ютерний її варіант. На кожній сторінці повинні бути залишені поля, а сторінки, крім того, мають бути пронумеровані. Обсяг контрольної роботи у формі реферату не повинен перевищувати 12–18 сторінок, а у формі контрольного завдання — 3–5 сторінок. В кінці роботи вміщується список використаних літературних джерел, ставиться підпис студента і дата виконання.

Виконана робота повинна бути відправлена до Академії, її інститутів чи деканатів не пізніше ніж за 1 місяць до початку сесії. Контрольна робота рецензується викладачем та оцінюється ним, як правило, за п'ятибальною шкалою. При отриманні негативної оцінки робота разом з рецензією повертається студенту на доопрацювання, після чого з урахуванням зауважень передається для повторної перевірки разом з рецензією. Якщо контрольна робота виконана без дотримання рекомендацій або не повністю, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

Індекс групи _____

Прізвище, ім'я, по батькові студента

_____
_____
_____

Домашня адреса _____

_____
_____
_____

Найменування організації, посада _____

_____
_____
_____

Контрольна робота

з дисципліни: _____

_____
_____
_____
_____

за темою (розділом навчального плану): _____

_____
_____
_____
_____

Прізвище та ініціали викладача _____

_____

Київ

Приклад складання плану контрольної роботи реферативного типу

ПЛАН КОНТРОЛЬНОЇ (РЕФЕРАТИВНОЇ) РОБОТИ за темою “Здібності керівника та його авторитет”

Вступ	3
1. Здібності керівника та їх характеристика	
а) професійно-психологічна підготовленість	4
б) організаторські здібності.....	7
в) педагогічні здібності	10
2. Авторитет керівника в колективі	
а) вплив авторитету на ефективність керівництва.....	12
б) риси особистості авторитетного керівника	14
в) шляхи формування авторитету	15
Висновки	18
Список літератури	19

Виклад змісту контрольної роботи

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал за темою викладається відповідно до запропонованого плану контрольної роботи, за яким кожний розділ починається з нової сторінки.

Сторінки нумеруються у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні дані з першоджерел робляться посилання.

Із додержанням перелічених вимог контрольна робота подається на факультет заочної (дистанційної) форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений графіком.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Основні принципи організації психологічної роботи воєнного психолога.
2. Правові і організаційно-методичні аспекти проведення психологічної роботи.
3. Психологічна робота в Збройних силах України. Зміст і методи діяльності психологів військових частин у мирний час.
4. Професійно-етичні норми діяльності військового психолога.
5. Суть психологічної роботи в Збройних Силах України.
6. Психологічна характеристика військової служби та військового колективу.

7. Психологічна підготовка до служби у Збройних Силах України.
8. Способи та методи вивчення власної психологічної готовності до військової служби.
9. Роль і місце військового психолога в бойовій обстановці.
10. Професійно важливі якості особи військового психолога.
11. Пізнання психологічних особливостей управлінської діяльності в бойовій зупинці.
12. Психологічне обґрунтування тактики, оперативного мистецтва і стратегії.
13. Психологічне обґрунтування цілей, принципів і методів бойової підготовки військ.
14. Організаційні основи ведення переговорів із злочинцями.
15. Психологічні основи ефективного ведення переговорів з терористами.
16. Військово-психологічне співтовариство України.
17. Сучасний бій і його вплив на психіку воїнів.
18. Психологічні особливості бойових дій воїнів в різних видах і умовах бою.
19. Психологічна реабілітація військовослужбовців у бойовій обстановці.
20. Рекомендації по роботі з військовослужбовцями, що переживають стресові і кризові ситуації.
21. Методи психічної саморегуляції військовослужбовців.
22. Вивчення і формування згуртованості в малих військових колективах.
23. Психологічні особливості професійної діяльності військовослужбовців-жінок.
24. Діяльність органів військового управління з підтримки і зміцнення військової дисципліни.
25. Психологічні особливості військової діяльності.
26. Адаптація до умов військової діяльності.
27. Психологічне забезпечення бойової підготовки.
28. Стратегії поведінки, які вибирає людина під час бойових дій.
29. Зберігання психічного здоров'я військовослужбовців в умовах бойового стресу та в екстремальних ситуаціях.
30. Соціально-психологічні засоби підвищення ефективності бойової підготовки військ у мирний та воєнний періоди.

ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Написання реферату є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Під час написання реферату студенти закріплюють теоретичні знання з дисципліни “Воєнна психологія”. Ступінь оволодіння теоретичними знаннями студенти доводять розв’язанням практичних завдань.

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал за темою викладається відповідно до запропонованого плану написання реферату, за яким кожне питання починається з нової сторінки.

Сторінки нумеруються у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні дані з першоджерел робляться посилання.

Із додержанням перелічених вимог щодо написання реферат подається на факультет заочної, денної, дистанційної (залежно від форм навчання студента) форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений графіком.

Особливу увагу слід приділяти оформленню реферату, обсяг якого має бути не більше 20 сторінок друкованого тексту. В разі виконання в рукописному вигляді почерк має бути охайним, розбірливим. Сторінки тексту нумерують. Наприкінці тексту додається список використаної літератури, оформлений з дотриманням стандартів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Конституція* України, прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // *Голос України*. – 1996. – 13 лип.
2. *Указ* Президента України “Про затвердження Положень про Міністерство оборони України та про Генеральний штаб Збройних сил України” від 21 серпня 1997 р.
3. *Указ* Президента України “Про Збройні сили України” від 12 грудня 1991 р., № 4/91.
4. *Закон* України “Про Збройні Сили України” від 5 жовтня 2000 р. № 2019-III.
5. *Указ* Президента України “Про Концепцію виховної роботи в Збройних силах України та інших військових формуваннях України” від 4 вересня 1998 р. № 981/98.

6. *Указ* Президента України “Державна програма будівництва та розвитку Збройних сил України на період до 2005 року” від 28 липня 1997 р. № 40/97.
7. *Указ* Президента України “Про затвердження Державної програми реформування та розвитку Збройних сил України на період до 2005 р.” від 28 липня 2000 р. № 927/2000.
8. *Указ* Президента України “Про Державну програму переходу Збройних сил України до комплектування військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом” від 17 квітня 2002 р. № 348/2002.
9. *Указ* Президента України “Про затвердження Положення про проходження військової служби солдатами (матросами), сержантами і старшинами Збройних Сил України” від 7 листопада 2001 р. № 1053.
10. *Современная военная психология: Хрестоматия* / Сост. А. А. Урбанович. — Минск: Харвест, 2003. — 576 с. — (Библиотека практической психологии).
11. *Андреева Г. М.* Социальная психология. — М.: Аспект Пресс, 1999.
12. *Андреева Г. М., Богомолова Н. Н.* Зарубежная социальная психология XX века. — М.: Аспект Пресс, 2001.
13. *Ананьев Б. Г.* Из оборонного досвіду радянської психології // Рад. педагогіка. — 1943. — № 2–3.
14. *Белинская Е. П.* Социальная психология: Хрестоматия. — М.: Аспект Пресс, 2000.
15. *Богданович В. Ю.* Воєнна безпека України: методологія дослідження та шляхи забезпечення: Монограф. — К.: Дельта, 2002. — 322 с.
16. *Громів М. М.* Що ж таке хоробрість? (Питання військової поведінки і військової психології) // Прапор. — 1941. — № 6.
17. *Добров Г. М.* Наука про науку. Введення в загальне наукознавство. — К., 1966.
18. *Дьяченко М. И.* Психологический анализ боевой деятельности советских воинов: Докт. дис. — М., 1969. — 630 с.
19. *Девид Майерс.* Социальная психология. — СПб.: Питер, 2000.
20. *Егоров Т. Р.* Психология. — М., 1952.
21. *Еременко А. И.* В начале войны. — М., 1964.
22. *Калинин М. И.* О коммунистическом воспитании и военный долг. — М., 1967.

23. *Кайров И. А.* Мужність і її виховання в наші дні // Рад. педагогіка. — 1943. — № 8–9.
24. *Кекчев Д. Х.* Психофизиология маскирования и разведки. — М., 1942.
25. *Кекчев Д. Х.* Ночное зрение (как лучше видеть ночью). — М., 1942.
26. *Коновалів Н. А.* Роль емоцій в бойовій дії. Військова доблесть // Рад. педагогіка. — 1943. — № 7.
27. *Корнілов К.* Виховання моральних якостей (що таке воля) // Червона зірка. — 1941. — 28 берез., 1 і 5 квіт.
28. *Кравков С. В.* Взаимодействие органов чувств. — М., 1948.
29. *Льовітов Н. Д.* Воля і характер бійця // Військ. вісн. — 1944. — № 1.
30. *Левченко М. О.,* Актуальні проблеми підготовки молоді до служби у Збройних Силах України на контрактній основі та шляхи їх вирішення // Наук.-практ. аспекти держ. упр. нац. безпекою: Матеріали інтеракт. семінару. — К.: Вид-во НАДУ, 2004. — С. 50–52.
31. *Левченко М. О.* Комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями контрактної служби // Наук.-практ. аспекти держ. упр. нац. безпекою: Матеріали інтеракт. семінару. — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — С. 28–32.
32. *Левченко М. О.* Напрямки формування особистості, зорієнтованої для служби у Збройних Силах України, в період підготовки до вступу в НАТО // Статистика України. — 2005. — № 2.
33. *Левченко М. О.* Ефективність функціонування механізмів державного управління підготовкою молоді до військової служби на контрактній основі: Дис. на здоб. наук. ступеня д-ра філос. у гал. держ. упр. — К.: МАУП, 2007.
34. *Левченко М. О.* Комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями контрактної служби // Наук.-практ. аспекти держ. упр. нац. безпекою: Матеріали інтеракт. семінару. — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — С. 28–32.
35. *Льовітов Н. Д.* Презирство до смерті народжує героїв, кує перемогу // Червона зірка. — 1941. — 30 серп.
36. *Леонтьев А. Н., Запорожец А. В.* Восстановление движений. — М., 1945.
37. *Лука Р. Д.* Психология: Очерки по вопросам обучения и воспитания советских воинов. — М., 1960.
38. *Платонов К. К.* Психология летного труда. — М., 1960.

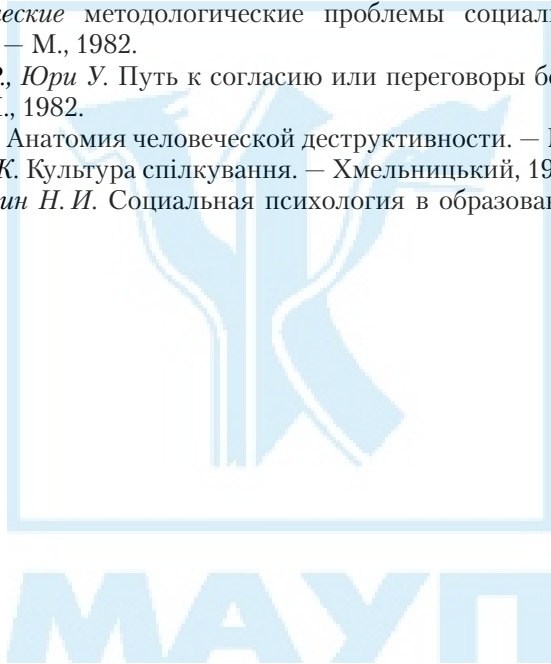
39. *Прангвишвили А. С. Социальная психология паники* // Психология. — Т. II. Тбилиси, 1943.
40. *Психология* / Под ред. Д. Н. Корнилова, Б. М. Теплова, Л. М. Шварца. — М., 1938.
41. *Рубинштейн М. М. Народження героя. (Психологічний нарис)* // Рад. педагогіка. — 1943. — № 10.
42. *Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии.* — М., 1940.
43. *Рубинштейн С. Л. Радянська психологія в умовах Великої Вітчизняної війни* // Під прапором марксизму. — 1943. — № 9–10.
44. *Ситник Г. П. Державне управління національною безпекою (теорія і практика): Моногр.* — К.: Вид-во НАДУ, 2004.
45. *Ситковский Е. С. Воспитание бесстрашия и небрежения к смерти.* — М., 1943.
46. *Смирнов А. А. Советские психологи — обороне Родины в годы Великой Отечественной войны* // Вопр. психологии. — 1975. — № 2; № 4.
47. *Свенцицкий А. Л. Социальная психология в трудах отечественных психологов.* — СПб.: Питер, 2000.
48. *Социальная психология* / Под ред. Е. С. Кузьмина. — Л., 1979.
49. *Теплов Б. М. Бунт звіриного інстинкту проти людського розуму* // Рад. педагогіка. — 1941. — № 11–12.
50. *Томчук М. І. Допризовна підготовка: Пробн. підруч. для 10–11 кл.* — 1996. — С. 360–394.
51. *Теплов Б. М. К вопросу о практическом мышлении (опыт психологического исследования мышления полковника по военно-историческим материалам)* // Ученые записки МГУ. — 1945. — Вып. 90.
52. *Темко Г. Д. Основи формування системи виховання воїна в Україні у період утвердження державності* “(світоглядно-філософський аналіз). — Моногр. — К.: Варта, 1997.
53. *Фрунзе М. В. Избранные произведения.* — М., 1965.
54. *Феофанов М. П. Виховання сміливості і мужності* // Рад. педагогіка. — 1941. — № 10.
55. *Фортуатов Г. А. Страх и его преодоление (проблема бесстрашия в психологии): Канд. дис.* — М., 1942. — 232 с.
56. *Чавдаров З. Х. Про мужність і шляхи його виховання* // Рад. шк. — 1945. — № 1–2.

Додаткова

1. *Закон України “Про Збройні сили України” (6 грудня 1991 р. № 1935-12)* // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 9. — С. 106.

2. Закон України “Про оборону України” від 5 жовтня 2000 р. № 2020-III.
3. Закон України про внесення змін і доповнень до закову України “Про оборону України” // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 44. — С. 106.
4. Закон України “Про загальний військовий обов’язок і військово-ву службу” від 25 березня 1992 р. № 2232-XII (в ред. Закону № 776-XIV від 18.06.99) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 33. — Ст. 270.
Друкувалось із змінами, внесеними Постановою Верховної Ради України від 19 листопада 1993 р. // Військове законодавство України та право. — К., 1994. — С. 36–46.
5. Закон України “Про військові навчальні заклади” // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 9.
6. Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20 грудня 1991 р. № 2011-XII.
7. Ковалевский В. М. Военная профессиология: проблемы, теория и практика. — М., 1983.
8. Кон И. С. Психология юношеского возраста. — М., 1979.
9. Корнев М. Н. Соціальна психологія. — К., 1986.
10. Корнев М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія. — К., 1995.
11. Корнелиус Х., Фэйр Ш. Выиграть может каждый. Как разрешать конфликты. — М., 1992.
12. Космолинская Ф. П., Деревянко В. А. Утомление летного состава. — М., 1962.
13. Котик М. А. Психология и безопасность. — Таллинн: Валгус, 1988.
14. Кричевский Р., Дубовская Е. Психология малой группы. — М.: Изд-во МГУ, 1991.
15. Леонтьев А. Н. Деятельность. Создание. Личность. — М., 1975.
16. Личность воина: методика психофизиологического и психоаналитического обследования. — М.: ВПА, 1990.
17. Немов Р. С. Социально-психологический анализ эффективной деятельности коллектива. — М., 1984.
18. Общая психология. — М., 1986.
19. Основы военно-морской психологии. — М., 1977.
20. Основы социально-психологической теории. — М., 1995.
21. Пармгин Б. Д. Основы социально-психологической теории. — М., 1991.

22. *Перевалов В. Ф.* Воинский коллектив и динамика отношений. — М., 1991.
23. *Подольск Я. В.* Личность и коллектив. — М., 1989.
24. *Психология.* — М.: Физкультура и спорт, 1987.
25. *Роберт А., Тильман Ф.* Психология индивида и группы. — М., 1988.
26. *Скотт Д. Г.* Конфликты и пути их преодоления. — К., 1991.
27. *Социальная психология.* — Л.: Изд-во ЛГУ, 1979.
28. *Татенко В. О.* Як стати і бути лідером (поради психолога). — К., 1996.
29. *Теоретические методологические проблемы социальной психологии.* — М., 1982.
30. *Фишер Р., Юри У.* Путь к согласию или переговоры без поражения. — М., 1982.
31. *Фроян З.* Анатомия человеческой деструктивности. — М., 1994.
32. *Чмут Т. К.* Культура спілкування. — Хмельницький, 1996.
33. *Шевандрин Н. И.* Социальная психология в образовании. — М., 1995.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Воєнна психологія”	4
Методичні рекомендації до змісту самостійної роботи.....	5
Методичне забезпечення самостійної роботи студентів.....	5
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Воєнна психологія”	6
Збірник тестів для здійснення поточного контролю.....	16
Вказівки до написання контрольної роботи.....	28
Теми контрольних робіт.....	31
Вказівки до написання реферату.....	33
Список літератури.....	33

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп'ютерне верстання *О. А. Залужна*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3369

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП